

ДЬАРЫКТААХ БУОЛУУ СУЛУУСНАТА ТЭРИЛЛИБИТЭ 25 СЫЛ

НЭҢИЛИЭННЭЭ ҮЛЭЛЭЭХ, ДЬАРЫКТААХ БУОЛАРЫН ТУҢУГАР

...ныг бусгаларьгар субэдийн

Дяарьктаах булуу сулуушта дойду үрдүгүн уонун Чурапчылууһутар тэриилбитэ нэмүө 25 сылын туолла. Нийилиһинэ дыарьктаах булуу кииннэрэ тэриилнэхтэриттэн, дойду үрдүгүн араас улахан суулталлах уларыта тутуулар, эконимическай кирииннестэр буолан аастылар.

Билларин курдук, бүтүн дөйүтү таһымынан ыытылар реформалар, экономикай киргизистэр көңилденнэ үгүс өтүтү

төрийн бодом зрэг асганахара. Хайн
бугарар юунижэ тьына үлэт сук
дун алсаана элбээнинигэр
тиригдэрин көрөгчэ.

Чурагны улууһугар
Нобилинньэ дьарыктаах булуутун
кинэ тэриллибитин, Дойду
Конституцияһыан билгэрэммит
дойдубут дьонно-сэргэтэ үлөзү
мөхтүөтөөк буолууларын туһугар
үлөһөн кэлэ. Он иннинтэн 25 сүл
устата үлэтэ суох нобилинньэ
аһан, эбэх өрүттээх туһалаах үлэ
тэриһэн ыһыллыа. Үлөтэ суох
дьонто үлэ, оттон үлэһинээ
нааһыйар тэрилтэлэргэ үлөһүтэри
буларга көмөлөһүү, үлөтэ суох дьон
үлэ көрдүүр көмүрүтэр пөссөбө,
милериянаһай көмүлөрү таллоһун,
идэ ыларга анал курстарга
үөрэттэрин, быстах үлэ мөөстөтэ
тэрийи, шаховай үлөзү хомуйан
ыһпын уонна да атын
нобилинньэ олус наадалаах
үлэтири Дьарыктаах булууту кэитэ
тэрийи ыһта.

Чурагчын улууфун нэвчилсннь
дэрхлалх булуу сулууспалхн
инэлэр туруролулубуг соруклар

талору усанга юмгэр талорулуну
лар.

2008-2010 сс. Аан дайдуушаар үп кирнисиниң садаламмылыгар дайду үрлүкү салыптана, бастаган туран, нобилинниңни харыстыың соруулаах анал программа ылыммыта. Бу программаны олохтоо киллөрүчүниң дайду таһымыгар Поструд, ересүү булуңу таһымыгар Нобилинниң дайрыктаах булуутун ижилтэтэ, миестэтиринки Дайрыктаах булуу кииңнөр уонна олохтоок байыни салыһыһы уорган нара аһыммытара. Олохтоок былаак уорганнарын уонна Чурагны тэрилтэтин кыпта ыкса ситимнээктик үлэтээн, Аан дайдуушаар үп кирнисиниң сымнаһымыт туһуламмыт анал программа ситиһинтээктик олохтоо киирбитэ. Программа чэрчитини ыһыһыһыт үлэтэр нобилинктэ тас көстүүтөрин туһаарытпартара. Байы дьаһаны тэрийи программа та улууска урбааньныттар ахсааннарын биллөрүкк элбеппитэ. санча үрөктэрин бүтэртит үтүүччүтөрүлүгү үлэтээн халонго.

көрөлгөүгө, унут ылааларыгар
кыял берилгөнбүз.

Билингв да хамт Чурагч улууһугар үлгээх, дьарыктаах булуу — бигр сыһынык турар болуос. Билингв тэрилтэлэригэр уонна киһи куораттарга салалтаах улахан тэрилтэлэргэ үлэниг ахсаанын абыайыны буола турарыттан, теһе да үгүс урбааныгыттар, фермерсий ханайыктыгыттар тэрилтэлэрин иһин, улууска үлэтэ суох киһи ахсаана сии бигр абыйаабыт. Дьарыктаах булуу сулууската бойотун үлэнигэр кыаммыг эйгэһе киирсэр доруобуйаларын туругунан ханччаахаммыг дьонно, албэх олоһоох дьон көргүтүргэ, соһотох ийэлэргэ, утун кыһа үлэтэһеһеһе дьонно, соһоннай саастарын ситэ ийик олоһорго ордук болһомто ууран, үлэни-хамнаһы тэрийон көлгэ. 25 сый устата Дьарыктаах булуу киинигэр 26 119 киһи учуоска туран регистрацияланна, ол иһингэн 16 680 киһи бастайааннай уонна быһах үлэ мээһэтэһинэн ханччыллыһаһа. 214 киһи урба-

анын бусгалларыг субсидиялан туушнылар, 4337 киһи араас илэргэ үөрэнэ. Үлэтэ суук хаалар кыһагыгар түбөспит дьонно бүтүник биос сып устат федеральный бюджеттан 63 мөл. 325 тыһ. солк. харны пособие быһытынан төлөннө. Оттон Саха сириг государственной бюджеттан араас хайысхаларынан 21 мөл. 616 тыһ. солк. төлөннө.

Билгэн турал, бу элэллэбиг даһаллар юмнэгэр олсох киирэлтэригэр улуустуг даһалтад нэһилэктэр баһылыктара, тэрилтэ салайааччыллара бары төһүү күүс буолуугут. Өнөбулуг, кэмэбулунан Чурагчы улуунун нэһиликэньэ дьарыктаах буолууга кииһин үлэһитэрин ааттарыттан истинник махтанабыт уонна нэһиликтэн даһаны биһирэ үлэһитигин дьон элэбиг.

С.С. ОСИПОВ,
Чурагчы улуусун
позитивнаа Дыарыктаах
булууга кинини
сатыйарчыта.

“Сажа олох” хаһыат тэриллибитэ 85 сылын корсо

АЙЫМНЫЫЛААХ ААРТЫГЫНАН, СУРУНАЛЫЫС ДОҔОРБУТ!

Ухуун-ухуун ивэнг аартыгы дэбэйиштың, оройулар тийишсегэ буулан итэн, кинигин хайлһан карбүтүг – айан сула стус конотук тыргылыбас. Хаван эрэ тодойго ашыгылар, онон-манат токуруйгалаан ылар. Син ол кюрөгг, оспорон асатыг алакун сула ыштыг ак курдук кэно буулабас.

Мини үлөттөн аасыгыт олобум үгүс түтөнөтө "Социализм сунат", "Сага олох" хайышты калта алтынан калат. Ити сыйлар олохтор окус үчүтэй ойдобулу хашларбыттар. Айар үлөбөр, олохтор күүс-көмө, тирок буюбуг олоу сырыпшаны, аасыгыт ашараначы, буларны "бурусашыптынан булараначы", катары көрөтүн көпсөччү, бүгүрү, эраптек доорбут Алексей Михайлович Слепцовы үбүлөйүтөн испиштик эбэрэктөн тураң, үгөйт быгыптынан максалы, хайгалы ыларынан юзөн туттаң, холобур оносон көпсөкшүн багарбын. Киян куруутун дыонун, улуфун үгүс дыонноругар, сайдыштылар үгөну, үчүтэйи багарар ойүтөн-сакаштынан сайыгашын үгөтүн олохтор.

РФ Сурталыктарын сойуун чалында,
“Улуу дыйкан” хамсаалны сырдыгыга СӨ
Президенти трыни хайыкына, хайыгуулуун
бары хайыкыгыгар барыгыгар

[illegible]

А.М. Слепцов кунтубундон
мунурхаммакка, ерестүүбүлүсөз,
ороймонна үтүктөк. Күнүлүк бийтер дөмөмү

туң, история дьахсаннаах суолулар умнуллан хаалгаларын курдук, үтүө ааптарын үйэттэр. Ийини этэн эрдэктэрэ: "Суруллубут – сурунлубат", – дьон.

Решения дэстигэр тийдэрбин эр
Алексей Михайлович мичээрзобитог
кэрсэр. "Алексей Михайлович, дорообо!" -
дигбин. Үгэниг, тобогүн юукс панаар
Ханан багзарар юли айылга орогто буларын
ойдоог, онго дээрэлзэн ологун сылын
сигосухлаах, очгобо эр юли-юли
быльыткан айылгагтан айдарылыгыг сы-
лын-соруугун табутан, дон-аймах ортогтар
сэгтэхүүк туттан-хаштан олсрор. Онгук
юли-үгс доготороох.

Алексей Михайлович, муһуннарыг эрэ, айылыны, кылы-көтөрү дьуһунгөн көспирин, бул, тыа үгэстэрин, көрдүгүстэрин туһунан саны-саны арыйы арай күд-күд көрдөөхтүк көспирэ, дыну күлгүрүз харахтар бу баардык, көстөн кэлэр. Аны тогүрүк остуоларга, дыбуус түмүүлүргэ кылыһахтаах, кыот-куоһ куластаах ырыһыл. Көрдүүстээх көпсө-күлүр, аһахтарга бочкогэнэлэр, юһини сыһааталлар, күүнүг буган тахсаллар.

Киви – Коммунистический үтө ударнига
Субутинууктары күн бүгүн да кобулүүр.
Алексей Михайлович донун апарас

дуунахын эрэлтээх довтогторун, илтээх оюу
уруйдуур-айхалтыр, сүгүрүйэр. Ол туһуна
соргулаах тыгалаах ыстапыйаларыгар
сырдагар. Алексей Михайлович,
үбүлүйбүнэн багарабыт: уустук, ол эрн,
норуока тинийимтээ үлбэр сийдистерн,
улуһун сайдыытыгар кылаатыг иһин
мөстөл үһүн үйөнн үөрүүнү!

Талсан тьллар түгэний
Таба түтүт айкаачы,
Тажаарылаах үлэтэ
Торут дыонго аяаһын!
Доюу сайдар кэскааһы,
Дыонго түэрдэр кэпсээччи,
Дыонун, добуу сэнэю
Дыахтар аайы дыахрайдын!
Албан үлэ түмүгүн
Арғыны, нааһан ырытааччы,
Аттаран ылыһын соһуна
Алаастарга аятаһын!
Айылға айбыт кэрэһин
Абыланын ылааччы,
Айбыт-туойбуу кэпсээччи
Алаһтын сырдаһтын!

Е.М. КАЗЖЕНКИНА-Чуддара-
Чурагчыгуулуунун Бончуттаах олохтоого,
РФ Сурунальыстарын союгуун

Муус устар 6 күнүгэр А.П.Илиарников аатынан Хайаабыт орто оскуолалыгар үгэсэ кубулуйбут "Лидер уонна кэлин хамаандыга" курдук улуус оскуолаларын хайба Б.Н.П.У.В.Н.Н.А.

Бергга 8 хамгаана кыттыны ыла. Курз аналыйгыт Хайсыг оро огуолаын үрөтүннүт: СС Государственый Муниадын Ил Түмөн Бөрөст бииталарын Палааттын бастаы Прелеттун. СС

Үөрэх-ийтийн

“ЛИДЕР УОННА КИНИ ХАМААНДАТА”

президентте, улутташы үөрэк управлениетын нитэр үлгөрдөйөнөн башталыгы Ирида Григорьевна Винокурова, үөрөк министрисибетиин эбии үөрөктөтүүнүгө мектепте Нургуяна Владимировна Макарова, "Үөрүү" оёо сайлар каттанын директор, А.П.Илларионов быраата Дмитрий Андреевич Илларионов, А.П.Илларионов биргө төрөбү быраата Петр Петрович Илларионов үлгөтөтөр. Бастаа түһүмөккө лидерлер тест толордулар. 20 араас көрүн болуу руостарга эпипеттөтөтөр. Онгон хас бирдин хаммаңд бөйөтөрүн билифингори түһүмөккүн астылар. Хаммаңдала бары даңаны сүртөк үчүгөдик бөтөмнөңөн каттөтөрүлдүр. Сорок хаммаңда видеоролик ситорон ажалбыт олу билирэнгө. Ол көнүктөн лидерлер араас ситуациаңды түбөтөр түгүннөртөр сөптөк хоруйлары биеэрэг бөйөтөрүн ажалондулар. Минна бары даңаны сөптөк эпипети биеэрди тор. Аларар түһүмөккө бирдин лидер талын ыбыт тиомөтөгөтөтүс сангаларын сайа эпиптер. Салпы А.П.Илларионов суруйбут хобооннорун ажалы түһүмөккө буолла. Лидер оёонд бары да олу үчүгөдик ахтылар.

Ноговицян, "Лучший организатор" номинация хамаагдлан Кирилл Павлов, "Бастын лидер" Телюй орто оскулын үүрэгтэнийг Егор Попов буултуулар. Хамаагдлан 1-кы мистэни И.Е.Федосеев апылан Диринг орто оскулага, 2-с мистэни интэринэат-оскула бэлтхылар. Үнүс мистэзэ В.С.Соловьев-Болот Болотур элчтэ. М.

Ульяна ПЮТОВА,
око фтизиатр бързана.

Хайнхат бэчээжээ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээжээ бэриллинээ: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбоуука 11.04.2016 с. офсетка бэчээтэинээ. Аадырһа: 678670, Чуралчы сэл., Карл Маркс уул. 26-а. Индекс: 54507. Хайнхат надиялзга уст: олтуорунуука, чаплиаргэ уонна субботага тахор.

Саға олох